

Handläggare

i.remissvar@regeringskansliet.se
i.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Direktval

Remissvar till rapporten Arlanda flygplats – en plan för framtiden
Dnr I2022/01350

Flygplatskapaciteten i Stockholmsregionen har diskuterats och analyserats under många år. Den utredning som vi nu fått möjlighet att ge inspel till ska resultera i en plan för utveckling och utökning av Arlanda flygplats, inklusive miljötillstånd, för att säkra tillräcklig flygkapacitet i Stockholmsområdet baserat på tillförlitliga prognoser. Planen ska tas fram med utgångspunkt i de transportpolitiska målen och fyrstegsprincipen, samt vara i linje med klimatmålen.

Arlanda flygplats är Sveriges största flygplats och har med sin dominerande storlek, det stora nationella- och internationella linjeutbudet och närhet till Sveriges huvudstad en särskild betydelse för Sverige. Arlanda flygplats knyter ihop landet för både inrikes och utrikes flygtrafik genom att erbjuda direktlinjer till både nationella och internationella destinationer. Genom detta bidrar Arlanda flygplats till nationell och internationell tillgänglighet för stora delar av Sveriges befolkning och näringsliv.

Övriga svenska flygplatser har även de en viktig roll för Arlandas utveckling. De bidrar med både nationell och internationell tillgänglighet och till resandeunderlag för de direktlinjer som utgår från Arlanda flygplats.

Arvidsjaur flygplats etablerades år 1990 och har därmed varit i verksamhet i drygt trettio år. Flygplatsen matar trafik i relationer med andra inlandsflygplatser och mot Swedavias flygplats på Arlanda. Men Arvidsjaur flygplats har dessutom en omfattande inkommande direkt trafik mot centrala Europa som inte passerar Arlanda. Det gör Arvidsjaur flygplats till en av de större flygplatserna utanför Swedavias nät i termer av inkommande direkt internationell trafik.

Arvidsjaur flygplats är betydelsefull för invånarna och aktörer i Arvidsjaur, Arjeplog och Sorsele kommuner. Flygplatsen har dessutom varit avgörande för tillväxten, inte minst inom fordonstestnäringen i Sverige. Den har även betydelse för andra näringar i regionen och för tillgängligheten till omvärlden. Flygplatsen är en av ett betydande antal icke-statligt ägda flygplatser i Sverige, de ingår inte i statliga Swedavia, men matar trafik till Swedavias nät. I Arvidsjaur ägs flygplatsen av Arvidsjaur kommun.

Det finns några förslag i utredningen som vi anser bör utredas vidare.

”Förslag: Regeringen bör, utöver nuvarande flyglinjer med allmän trafikplikt, även peka ut kommersiella men samhällsviktiga inrikes flyglinjer där rimliga transportalternativ kommer att saknas om flygtrafiken skulle upphöra. Om den kommersiella flygtrafiken på dessa utpekade flyglinjer skulle upphöra eller kraftigt reduceras ska beslut fattas om allmän trafikplikt och ett upphandlingsförfarande inledas. Ett sådant utpekande skulle ge en trygghet för de orter som är- beroende av en fungerande flygverksamhet. Regeringen bör ge Trafikverket i uppdrag att löpande- följa utvecklingen på marknaden och skyndsamt ingå avtal med flygföretag om regelbunden flygtrafik för de utpekade flyglinjer där det inte finns kommersiella förutsättningar för att fullgöra ett minimiutbud av regelbunden flygtrafik.”

Kommentar:

De flygplatser som idag har allmän trafikplikt och därmed upphandlad trafik finns belägna i geografiska områden som saknar alternativa sätt att resa på. Utan tillgång till flygtrafik skulle det på intet sätt för våra medborgare eller företag vara möjligt att över dagen besöka exempelvis vår huvudstad och komma hem under samma dygn.

Även fast dessa flygplatser, genom allmän trafikplikt har säkerställt flygtrafik, klarar de inte av att täcka upp för sina egna kostnader. Arvidsjaur Flygplats ägs av Arvidsjaur kommun, en kommun med blott 6 000 invånare och får årligen använda en del av medborgarnas skattemedel för att flygplatsen ska kunna drivas. Vi vill vara tydliga med att vi inte är negativt inställda till att fler flygplatser, genom upphandling eller avtal med Trafikverket, säkerställs flygtrafik. Det finns dock en oro att det urholkar ”systemet” och bidrar till än större utmaningar för de geografiska områden som helt saknar alternativ för resande.

”Förslag: Regeringen bör ge ett gemensamt uppdrag till Försvarmakten, Myndigheten för samhällsberedskap (MSB), Trafikverket, Transportstyrelsen, Länsstyrelsen i Stockholms län och Luftfartsverket, att tillsammans med berörda aktörer, analysera behovet av tillgänglighet och redundans i ett beredskaps- och totalförsvarsperspektiv för luftfart och flygplatser i Stockholmsområdet.”

Kommentar:

Vi är tveksamma till att det är tillräckligt med enbart fler beredskapsflygplatser i Stockholmsområdet. Det är viktigt att Norrlands inland inte lämnas åt sitt öde utan tillgång till beredskap för samhällsviktiga transporter. Sverige är ett glesbefolkat och avlångt land och våra kommuner och regioner kan inte lämnas att ensamma bära ansvaret för hela landets tillgänglighet och för det samhällsviktiga flygets behov. Om Sverige ska kunna ha ett ändamålsenligt totalförsvaret krävs fungerande flyginfrastruktur i hela landet för att kunna hantera kriser och ytterst krig.

I övrigt tycker vi att utredaren har fångat upp och belyst de frågor som är viktiga för en fortsatt utveckling av Arlanda, alltifrån de transport- och klimatpolitiska målen till energiförsörjning, transport- och infrastruktur-försörjning till och från Arlanda flygplats och sist men inte minst konsekvenser för totalförsvaret.

Lars Forsgren

Kommunstyrelsens ordförande

lasse.forsgren@arvidsjaur.se

Tfn 072-141 40 55